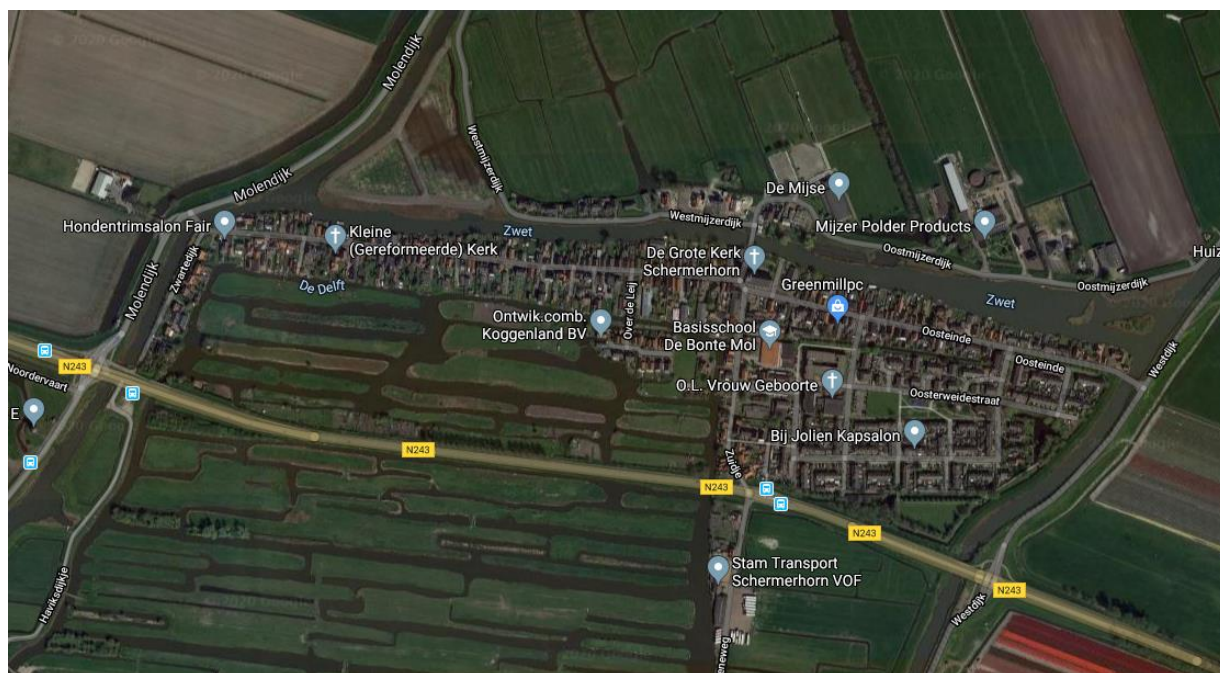

Inventarisatie Maatschappelijke Accommodaties Schermerhorn Februari 2020

Veer Advies
Gewoon goed

Inhoudsopgave

Opdracht en werkwijze.....	2
Locaties met maatschappelijke functie.....	3
1. Wijksteunpunt De Horn – Hornplein 8.....	3
2. Grote Kerk – Oosteinde 2.....	4
3. Kleinste Huisje – Zuidje 11.....	4
4. Sporthal De Mijse – Oostmijzerdijk 4.....	5
5. Jeugdvereniging De Ruitersok – Oosteinde 6.....	5
6. Het Zwethuis – Westeinde 93.....	6
7. Gymzaal – Zuidje 10a.....	6
8. Café 's Lands Welvaren – Westeinde 2.....	7
Conclusies.....	9
Hoe verder.....	10
Bijlage.....	11

Opdracht en werkwijze

Opdracht

Vertegenwoordigers van de gemeente Alkmaar, de Dorpsraad Schermerhorn, Dorpswerk NH en de Regionale Stichting WonenPlus (RSWP) hebben in oktober 2019 gesproken over de ontwikkeling van een dorpsvisie voor Schermerhorn. De visie moet antwoord geven op de vraag: “Hoe ziet Schermerhorn eruit in 2030?” Partijen hebben aangegeven dat als onderlegger voor de visie een inventarisatie van in Schermerhorn aanwezige accommodaties (met een maatschappelijke functie) moet worden gemaakt.

De RSWP heeft Veer Advies gevraagd deze inventarisatie in nauwe samenwerking met G. Hordijk, coördinator Schermerhorn van de RSWP, te maken.

De inventarisatie geeft inzicht in:

- de maatschappelijke functie (doelgroep, aard activiteiten, inzet vrijwilligers)
- het gebruik (de bezetting)
- de kosten (gemeentelijke kosten)

De volgende accommodaties worden in de inventarisatie in beeld gebracht:

- Wijksteunpunt De Horn (alleen het gedeelte SWOS)
- Grote Kerk (alleen bezetting en maatschappelijke functie)
- Kleinste Huisje (alleen bezetting en maatschappelijke functie)
- Sportaccommodatie Sporting S
- Jeugdvereniging De Ruitersok
- Het Zwethuis (alleen bezetting en maatschappelijke functie)
- De gymzaal
- Café 's Lands Welvaren (alleen bezetting en maatschappelijke functie).

Werkwijze

De benodigde informatie is opgehaald uit enkele gevoerde gesprekken, opgevraagd bij de gemeente en betrokken organisaties en verder verzameld vanaf websites en eerder uitgevoerde onderzoeken in Schermerhorn. Er is gesproken met:

- F. van Zon (Stichting Welzijn Ouderen Schermer)
- J. Koning (Dorpsraad en Grote Kerk)
- A. van Etten (Café 's Lands Welvaren)
- J. Negenman (gemeente Alkmaar).

In enkele gesprekken kwam naar voren dat de inventarisatie aan betekenis zou winnen als er ook actuele ontwikkelingen aan zouden worden toegevoegd. Daar waar dit aan de orde is, worden deze ontwikkelingen kort beschreven. In het hoofdstuk ‘Vraagstukken voor de te ontwikkelen dorpsvisie’ worden deze ontwikkelingen vertaald naar vragen die beantwoord zouden kunnen worden in een actuele dorpsvisie.

Locaties met maatschappelijke functie

1. Wijksteunpunt De Horn – Hornplein 8

Maatschappelijke functie

De ruimten in De Horn, die bij de SWOS in gebruik zijn, worden gebruikt voor een divers activiteitenaanbod voor ouderen. De activiteiten worden georganiseerd door vrijwilligers van de SWOS. Het Creatief Café op vrijdagmiddag is een initiatief van de RSWP.

Gebruik/bezetting

Weekdag	Tijd	Activiteit
Maandag t/m zaterdag	09.30 – 11.00	Winkeltje
Maandag	09.30 – 12.00	Darten
	19.30 – 23.00	Biljarten
Dinsdag	09.00 – 12.00	Koersbal
	13.15 – 14.15	Qigong
	14.45 – 15.45	Qigong
Woensdag	14.00 – 17.00	Biljarten
	09.30 – 12.30	Sjoelen
	13.00 – 14.00	Dans
Donderdag	09.00 – 12.00	Koffieochtend
	10.30 – 11.30	In Balans stoelgym
	12.00 – 13.00	Samen aan tafel
	14.00 – 17.00	SOOS
	19.30 – 23.00	Biljarten
Vrijdag	09.15 – 11.45	Cursus Kunstgeschiedenis
	09.30 – 11.45	Cursus Tekenen
	14.00 – 17.00	Biljarten
	14.00 – 16.00 (1 ^e vrijdag van de maand)	Creatief Café

Kosten voor de gemeente

De gemeente Alkmaar betaalt de jaarlijkse huur van de ruimten die bij de SWOS in gebruik zijn. Het gaat om een jaarlijks bedrag van € 41.342,00, inclusief kosten schoonmaak. Eerder ontving de SWOS een jaarlijkse subsidie van de gemeente. Deze is in 2019 op 0 gesteld omdat de stichting over een relatief hoge reserve beschikt.

Ontwikkelingen

De samenstelling van het bestuur van de SWOS verandert en men oriënteert zich op de toekomst. Tot op heden is de SWOS vooral gericht op Schermerhorn, maar de wens bestaat de focus meer op de hele Schermer te richten.

Vrijwilligers worden ouder en het is moeilijk nieuwe vrijwilligers te werven. Deelnemers aan de activiteiten vormen min of meer vaste groepen en het is moeilijk nieuwe deelnemers aan te trekken.

2. Grote Kerk – Oosteinde 2

Maatschappelijke functie

De Grote Kerk heeft een maatschappelijke functie in die zin dat de kerk wordt opengesteld voor passanten en rondleidingen en beschikbaar is voor evenementen, zoals exposities, concerten, toneelvoorstellingen, bruiloften e.d.

De kerk is eigendom van Stadsherstel en wordt op commerciële basis verhuurd. Dit is ook echt nodig in verband met de financiële taakstelling die Stadsherstel bij het Stichtingsbestuur heeft neergelegd.

Het gebouw is vooral geschikt voor grotere evenementen en biedt daarvoor een indrukwekkende omgeving met een grote historische waarde. De kerk beschikt niet over kleinere verhuurbare ruimtes.

De kerk is voor het algehele reilen en zeilen vooral afhankelijk van vrijwillige inzet.

Gebruik/bezetting

Maandelijks (zaterdagavond) vinden er concerten plaats en op de laatste vrijdag van de maand wordt er een film gedraaid.

Verder wordt de kerk op ad hoc basis verhuurd.

Ontwikkelingen

Men signaleert een tendens dat vrijwilligers ouder worden en moeilijk te vervangen zijn.

3. Kleinste Huisje – Zuidje 11

Maatschappelijke functie

Het Kleinste Huisje vertelt het verhaal van het wonen en leven rond 1900 in het dorp Schermerhorn. Het wordt gekoesterd als enig overgebleven tuindershuisje van het Schermereiland. Op het Schermereiland stonden veel van dit soort huisjes. Sinds 1992 heeft het huisje een publieke functie o.a. als museum. Gedurende de openingstijden worden bezoekers ontvangen door vrijwilligers.

Het huisje is buiten openingstijden beschikbaar voor verhuur, o.a. voor kleine vergaderingen en feestjes.

Buiten het huisje organiseert de stichting:

- De Nic Jonk vaartochten. Deze educatieve 3 uur durende vaartocht vertrekt vanaf het Kleinste Huisje van Schermerhorn naar Grootschermer en v.v.
- Educatief varen in de Eilandspolder: de schippers vertellen het verhaal en de geschiedenis van deze polder.
- Leegwater arrangement 2020: vaartochten in combinatie met rondleidingen door de Grote Kerk.

De Stichting Kleinste Huisje wordt, inclusief de activiteiten, geheel gerund door vrijwilligers en ontvangt geen structurele subsidie van de gemeente. Waar nodig worden per activiteit projectsubsidies aangevraagd.

Gebruik/bezetting

De Stichting Kleinste Huisje voert de agenda voor gebruik en verhuur. Er is geen vaste bezetting.

4. Sporthal De Mijse – Oostmijzerdijk 4

Maatschappelijke functie

De Stichting Sporthal De Mijse is officieel opgericht sinds 10 februari 1986. De hal is gebouwd door 120 vrijwilligers uit Schermerhorn en de nabije omgeving. De kantine en 4 kleedkamers van de sportvereniging werden daarbij gekoppeld aan de sporthal. Deze voorziet dus al vele decennia in de behoefte om overdekt te kunnen sporten. De sporthal dient voor sporters uit de omgeving als thuishaven om te zaalvoetballen, handballen en badmintonnen in competitieverband, of om in te kunnen trainen.

Gebruik/bezetting

Ook voor andere doeleinden als toernooien, popconcerten, recepties, mini-markten en kickboks gala's is de sporthal door de jaren heen gebruikt.

De sporthalkantine wordt verder gebruikt voor biljart en klaverjassen.

Kosten voor de gemeente

De Stichting ontving in 2019 een subsidie van € 20.000 van de gemeente.

Ontwikkelingen

De Stichting heeft al enkele jaren moeite voldoende vrijwilligers aan zich te binden. Het voortbestaan staat daarom onder druk. Momenteel wordt onderzocht of Alkmaar Sport het eigendom van de sporthal kan overnemen.

5. Jeugdvereniging De Ruiterstok – Oosteinde 6

Maatschappelijke functie

De jeugdvereniging heeft gedurende vele jaren een belangrijke rol gehad in het organiseren van activiteiten voor de jeugd vanaf 12 jaar. Daarbij ging het om wekelijkse activiteiten op de vrijdag- en zaterdagavonden, maar ook jaarlijkse activiteiten zoals zomerkampen, Top2000 café en themafeesten.

De jeugdvereniging gebruikt het pand Oosteinde 6, dat eigendom is van de gemeente.

Gebruik/bezetting

De reguliere bezetting voor wekelijkse activiteiten is beperkt tot de vrijdag- en zaterdagavonden. Daarnaast heeft de plaatselijke musicalvereniging een opslagruimte in het pand.

Kosten voor de gemeente

In 2019 bedroegen de kosten voor de gemeente € 1.286. Deze kosten hebben met name betrekking op belastingen, verzekeringen en waterschapslasten. De vereniging draagt zelf de maandelijkse kosten van energie en water.

Ontwikkelingen

Het ledenaantal is onlangs teruggelopen naar vrijwel nul. Het huidige bestuur heeft aangegeven te stoppen. Eind januari 2020 is een eindfeest georganiseerd. De reden ligt vooral in de sterke verschuiving in het behoeft patroon van de jeugd en de moeite die het kost om voldoende vrijwilligers te vinden.

Inmiddels is een actiegroep Ruitersok 2.0 opgericht die vindt dat er zeker bestaansrecht is voor de Ruitersok. Mogelijk in een andere vorm, met een ander bestuur en misschien wel op een andere, meer flexibele locatie. Een opzet die beter aansluit bij de behoefte van de jeugd en beter behapbaar is voor de vrijwilligers.

6. Het Zwethuis – Westeinde 93

Maatschappelijke functie

Het Zwethuis is eigendom van de Protestantse Kerk. Het oude schoolgebouw wordt gebruikt door een kerkkoor, voor kerkelijke vergaderingen, soms een muziekgezelschap en ongeveer 6 keer per jaar voor een cursus. Men voert geen actief verhuurbeleid en verwijst regelmatig door naar De Horn.

Gebruik/bezetting

Het gebouw wordt gebruikt voor bovengenoemde activiteiten, maar is het grootste deel van de week niet in gebruik. De organisatie ontvangt geen gemeentelijke subsidie.

7. Gymzaal – Zuidje 10a

Maatschappelijke functie

De gymzaal wordt gebruikt voor gymnastieklessen door basisschool De Bonte Mol en door Gymvereniging De Volharding.

Gebruik/bezetting

De gymzaal is (inclusief het gebruik door de school) ongeveer 12 uur per week in gebruik. Zie onderstaand bezettingsschema.

Infrastructuur : GYMZALEN														maandag 13 januari 2020	
	08:00	09:00	10:00	11:00	12:00	13:00	14:00	15:00	16:00	17:00	18:00	19:00	20:00	21:00	22:00
SCHERMERHORN		Alkmaar Sport N.V. : BONTE				Alkmaar Sport N.V. : BONTE MOL									
Infrastructuur : GYMZALEN														dinsdag 14 januari 2020	
	08:00	09:00	10:00	11:00	12:00	13:00	14:00	15:00	16:00	17:00	18:00	19:00	20:00	21:00	22:00
SCHERMERHORN		Alkmaar Sport N.V. : BONTE							Alkmaar Sport N.V. : SportX					Gymvereniging Volharding	
Infrastructuur : GYMZALEN														woensdag 15 januari 2020	
	08:00	09:00	10:00	11:00	12:00	13:00	14:00	15:00	16:00	17:00	18:00	19:00	20:00	21:00	22:00
SCHERMERHORN		Alkmaar Sport N.V. : BONTE													
Infrastructuur : GYMZALEN														donderdag 16 januari 2020	
	08:00	09:00	10:00	11:00	12:00	13:00	14:00	15:00	16:00	17:00	18:00	19:00	20:00	21:00	22:00
SCHERMERHORN		Alkmaar Sport N.V. : BONTE	Alkmaar Sport N.V. : Sport N.V.			Alkmaar Sport N.V. : BONTE MOL									
Infrastructuur : GYMZALEN														vrijdag 17 januari 2020	
	08:00	09:00	10:00	11:00	12:00	13:00	14:00	15:00	16:00	17:00	18:00	19:00	20:00	21:00	22:00
SCHERMERHORN		Alkmaar Sport N.V. : BONTE													
Infrastructuur : GYMZALEN														zaterdag 18 januari 2020	
	08:00	09:00	10:00	11:00	12:00	13:00	14:00	15:00	16:00	17:00	18:00	19:00	20:00	21:00	22:00
SCHERMERHORN															
Infrastructuur : GYMZALEN														zondag 19 januari 2020	
	08:00	09:00	10:00	11:00	12:00	13:00	14:00	15:00	16:00	17:00	18:00	19:00	20:00	21:00	22:00
SCHERMERHORN															

Kosten voor de gemeente

De totale kosten in 2019 bedroegen € 34.590 inclusief afschrijving (€ 14.591).

8. Café 's Lands Welvaren – Westeinde 2

Maatschappelijke functie

Café 's Lands Welvaren is een Oudhollands café gelegen in het hart van Schermerhorn. Het café heeft een biljart en beschikt over een toneelzaal die deelbaar is voor kleinere activiteiten zoals workshops en cursussen. Café is elke dag open (maandag alleen op verzoek). 's Lands Welvaren verzorgt catering, o.a. bij evenementen in de Grote Kerk.

Gebruik/bezetting

De (toneel)zaal wordt op dinsdagavond door de musicalvereniging en op woensdagavond door de toneelvereniging gebruikt.

Ontwikkelingen

Het café staat al geruime tijd te koop. Het blijkt lastig om het commercieel rendabel te (blijven) maken.

Conclusies

De inventarisatie leidt tot een vijftal conclusies:

1. Er is een overcapaciteit aan accommodaties in Schermerhorn. Die overcapaciteit is vooral aan de orde in De Ruitersok en de gymzaal. Samengaan van organisaties c.q. verenigingen is een noodzakelijke ontwikkeling.
2. De eerder beoogde verbreding van het activiteitenaanbod in De Horn komt onvoldoende van de grond. Bovendien leent die locatie zich niet echt voor een integratie van bijvoorbeeld de jeugdactiviteiten op de vrijdag- en zaterdagavonden i.v.m. de geluidseffecten naar de bovengelegen appartementen.
3. Bij overname van de sporthal door Alkmaar Sport is de verwachting dat de exploitatie een belangrijke impuls zal krijgen. Gelet op de ligging en de aard van de accommodatie wordt niet verwacht dat hier een gemengd activiteiten- en voorzieningenaanbod (oud en jong) kan worden gerealiseerd.
4. De Grote Kerk, Het Zwethuis en het Kleinste Huisje draaien zowel qua programmering als financiering eigenstandig dus kunnen buiten beschouwing blijven.
5. Voor het optimaal accommoderen en het eventueel samengaan van verenigingen en activiteiten is een dorpshuisachtige, laagdrempelige voorziening nodig. Hiervoor is nader onderzoek noodzakelijk.

Hoe verder

In september en oktober 2019 hebben gemeente Alkmaar, RSWP, Dorpsraad Schermerhorn en Dorpswerk NH gesproken over de wenselijkheid van een visie van de inwoners van Schermerhorn op de toekomst van het dorp waar het betreft maatschappelijke activiteiten en de daarvoor benodigde accommodaties.

De inventarisatie, die nu is uitgevoerd, geeft inzicht in de maatschappelijke functie, het gebruik (de bezetting) en de gemeentelijke kosten van de huidige accommodaties in het dorp. Deze inventarisatie is het vertrekpunt voor de gedachtenvorming over de gewenste toekomstige ontwikkeling, zowel met betrekking tot de gewenste activiteiten als de accommodaties die daarvoor nodig zijn (omvang en faciliteiten). De term 'visie' is in dit verband wellicht wat te breedvoerig. Het gaat om het samen met de inwoners ontwikkelen van een accommodatieplan dat weer jaren meekan en waarmee de randvoorwaarden worden geschapen om de leefbaarheid van Schermerhorn op peil te houden.

Voorgesteld wordt het vervolgtraject in overleg met 'het dorp' vorm te geven.

Bijlage

Hieronder per locatie een beknopt overzicht van de maatschappelijke functie, gebruik/bezetting, kosten voor de gemeente en ontwikkelingen. Rode markering betekent: in de gevarenzone. Als een vakje oranje gemarkeerd is, betekent het: een mogelijk risico.

	Maatschappelijke functie	Gebruik/bezetting	Kosten voor de gemeente	Ontwikkelingen
De Horn	Activiteitsaanbod voor ouderen.	Maandag t/m vrijdag bijna elke ochtend en middag activiteiten, daarnaast twee avonden per week.	€ 40.355 (jaarlijkse huur van ruimten SWOS).	<ul style="list-style-type: none"> Bredere ontwikkeling blijft achter. Nieuwe vrijwilligers moeilijk te werven
Grote Kerk	Openstelling voor passanten en rondleidingen en beschikbaar voor evenementen.	Maandelijks (zaterdagavond) concerten en op de laatste vrijdag van de maand een film. Wordt verder ad hoc verhuurd.	-	<ul style="list-style-type: none"> Vrijwilligers worden schaars.
Kleinste Huisje	Publieke functie als museum en verhuur. Stichting organiseert ook vaartochten.	Geen vaste bezetting.	-	-
Sporthal	Sportactiviteiten en andere evenementen.	Wordt gebruikt voor sport, toernooien, popconcerten, recepties, mini-markten en kickboksgala's. Ook biljart en klaverjassen (kantine).	€ 20.000 (2019).	<ul style="list-style-type: none"> Vrijwilligers worden schaars Mogelijk neemt Alkmaar Sport eigendom en exploitatie over.
De Ruitersok	Activiteiten voor de jeugd vanaf 12 jaar.	Vrijdag- en zaterdagavonden.	€ 1.286 (2019) - m.n. belastingen, verzekeringen, waterschap.	<ul style="list-style-type: none"> Bestuur heeft besloten te stoppen (door teruggelopen ledenaantal). Actiegroep Ruitersok 2.0 zoekt naar nieuwe bestaansvorm.
Het Zwethuis	Met name gebruik door kerkkoor en kerkelijke vergaderingen. Soms muziekgezelschap of cursus.	Het gebouw wordt gebruikt voor genoemde activiteiten, maar is het grootste deel van de week niet in gebruik (niet eigendom van gemeente, maar wel gebouw in het dorp).	-	-
Gymzaal	Gymnastieklessen door basisschool en gymvereniging.	Ongeveer 12 uur per week in gebruik.	€ 34.590 (2019) inclusief afschrijving (€ 14.591).	-

	Maatschappelijke functie	Gebruik/bezetting	Kosten voor de gemeente	Ontwikkelingen
Café 's Lands Welvaren	Oudhollands café gelegen in het hart van Schermerhorn. Verzorgt catering o.a. bij evenementen in Grote Kerk.	Café heeft een biljart en verhuurt toneelzaal voor o.a. workshops en cursussen).	-	<ul style="list-style-type: none"> Café staat al geruime tijd te koop.